

Mednarodna delavnica o promociji Skupne konvencije

5.6.2026 - | gov.si

Od 25. do 29. maja 2026 je Slovenija gostila mednarodno delavnico z naslovom Promocija Skupne konvencije o varnosti ravnanja z izrabljenim gorivom in varnosti ravnanja z radioaktivnimi odpadki (v nadaljnjem besedilu: Skupna konvencija).

Pogodbenice Skupne konvencije so Sekretariat Mednarodne agencije za atomsko energijo (angleško International Atomic Energy Agency - IAEA) zadolžile, da organizira promocijske aktivnosti za ozaveščanje in spodbujanje širšega spoštovanja Skupne konvencije. Dodatno k temu 22. odstavek Resolucije 8 o jedrski in sevalni varnosti, sprejete med 68. generalno konferenco IAEA septembra 2024 poziva Sekretariat, da v sodelovanju z mednarodnimi organizacijami in državami članicami nadaljuje s promocijo pomena konvencij, sklenjenih pod okriljem IAEA. Delavnico je na pobudo Sekretariata organizirala Uprava za jedrsko varnost.

Trenutno je 93 držav članic IAEA, ki so pogodbenice Skupne konvencije, med njimi je tudi Slovenija. Mednarodne delavnice so se udeležili predstavniki Alžirije, Komorov, Demokratične republike Kongo, Egipta, El Salvadorja, Kenije, Libije, Malezije, Tunizije in Zambije. Namen delavnice je bil, da države članice, ki so že podpisnice Skupne konvencije, z državami, ki še niso pristopile k podpisu, delijo svoje izkušnje glede postopka ratifikacije mednarodne pogodbe, priprave nacionalnega poročila, udeležbe na pregledovalnem sestanku in drugih aktivnosti, ki potekajo v pregledovalnem ciklu. Poleg Slovenije, ki je država z jedrskim programom, je svoje izkušnje z udeleženci delila tudi predstavnica Latvije, ki je država, ki nima jedrskega programa.

V okviru delavnice so se udeleženci podrobneje seznanili z vsebino Skupne konvencije in njenimi smernicami, ki so bile izdane z namenom, da se olajša in poenoti proces poročanja. Predstavniki Uprave za jedrsko varnost, ARAO - Agencije za radioaktivne odpadke in Nuklearne elektrarne Krško so simulirali delo v skupinah na pregledovalnem sestanku in udeležencem predstavili zadnje slovensko poročilo po Skupni konvenciji, vključno z diskusijo in pripravo poročevalčevega poročila. Predstavniki ARAO - Agencije za radioaktivne odpadke so udeležence sprejeli tudi na gradbišču odlagališča nizko- in srednjeradioaktivnih odpadkov v Vrbini pri Krškem.

Udeleženci delavnice so tako dobili dober vpogled v obveznosti, ki jih imajo pogodbenice Skupne konvencije. Poznavanje procesa poročanja je namreč ključno, da se države lažje odločijo za pristop k mednarodni pogodbi kot je Skupna konvencija.

Promocija Skupne konvencije je pomembna tudi zato, ker varno ravnanje z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom presega nacionalne meje. Radioaktivni odpadki namreč nastajajo praktično v vseh državah, tudi v tistih brez jedrskih elektrarn, na primer pri uporabi virov sevanj v medicini, industriji in raziskavah. Visoka raven jedrske in sevalne varnosti ter izmenjava izkušenj med državami sta zato v skupnem interesu celotne mednarodne skupnosti. S sodelovanjem pri promociji Skupne konvencije Slovenija prispeva h krepitvi globalne kulture varnosti in odgovornega ravnanja z radioaktivnimi odpadki in izrabljenim gorivom.

<https://www.gov.si/novice/2026-06-05-mednarodna-delavnica-o-promociji-skupne-konvencije>